

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

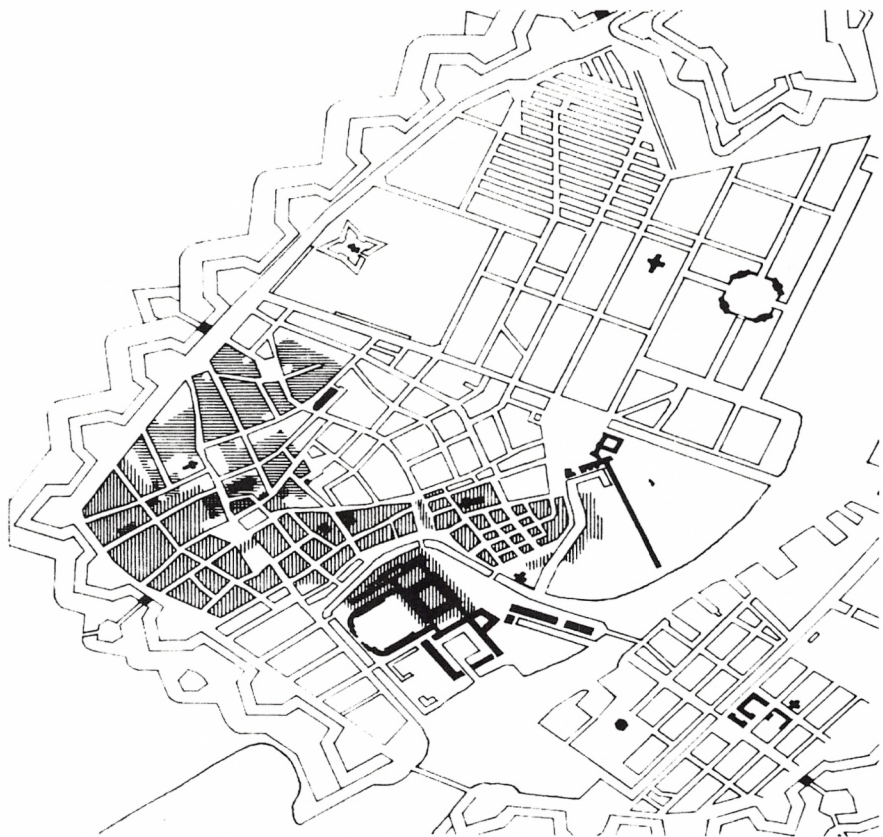
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

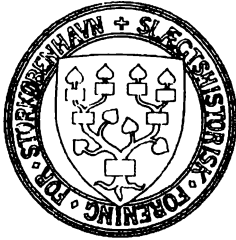
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Stavn

20. aargang nr. 1 januar 2001

Kortet viser de brandhærgede områder 1794 (lodret skravering) og 1807 (vandret). Tilsammen dækker ødelæggelsen et areal som i 1728. Slotsbranden 1794 er indtegnet med samme skravering som branden året efter. Den sorte streg yderst til højre er Holmens reberbane. (Kbh's historie gennem 800 år – Sv. Cedergreen Bech) Se side 5.

Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn

Stiftet den. 7 januar 1977.

Internetadresse: <http://www.danbbs.dk/~kbh09/>
<http://www.anetavlen.dk>

Formand:	Anna Margrethe Krogh-Thomsen Hedebyvej 5 3650 Ølstykke	Tlf: 4717 9251 E-mail: krogh@get2net.dk
Kasserer:	Erling Dujardin Digehuset 5, st. 1. 2670 Greve	Tlf: 4390 8625 Girokonto: 220-8628 E-mail: fam.dujardin@image.dk
Sekretær & Bladmedarbejder:	Gyda Mølsted Ajax Allé 18 2650 Hvidovre	Tlf: 3649 2878 E-mail: harald-gyda@adr.dk
Bestyrelsesmedlem:	Tage Ejbøl Fortvej 206 2610 Rødovre	Tlf: 3641 1651
Bestyrelsesmedlem:	Peter Wodskou Arnesvej 44 2700 Brønshøj	Tlf: 3828 9475 E-mail: peter.wodskou@get2net.dk
Ansvarshavende Redaktør & Bestyrelsesmedlem:	Inger Lerche Lehwaldsvej 3-5 D 2800 Lyngby	Tlf: 4587 8308
Bladmedarbejder & Bestyrelsesmedlem:	Gitte Bergendorff Høstbo Obovej 14 2730 Herlev	Tlf: 4484 9131 E-mail: janhb@mail.danbbs.dk
Bestyrelses suppleant:	Ruth Elsøe Strandhaven 15 3060 Espergærde	Tlf: 4913 2012

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer – 4 gange årligt: Uge 8 – 18 – 32 og 45.
Midt i februar, først i maj, først i august og først i november.

Deadline for forslag til artikler etc. er 25. januar, 7. april, 15. juli samt 15. oktober.
Prisen for enkelte numre er kr. 10,- (+ forsendelse). Abonnement koster kr. 50,- pr. år inkl.
forsendelse. Tilmelding kan ske ved indbetaling på foreningens girokonto 220 8628.

Kontingent for medlemskab af Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn er: kr. 125,- pr. år,
incl. Slægt & Stavn og 2 numre af Slægten. Samboende medlem kr. 50,- årligt.
Gæstebillet til vore foredrag er kr. 20,- pr. gang.
Eftertryk med kildeangivelse er tilladt efter aftale med redaktionen.
P.S. Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Kontingent og abonnement

Kassereren orienterer

Priserne for medlemskab og abonnement i år er uændrede! Der er altså noget, der ikke stiger – det gælder desværre ikke portoen ved tilsendelse af bladene.

Priserne er derfor som anført på side 2: 125 kr. for et års medlemskab (175 kr. i alt for to samboende). Med i denne pris er 4 numre af vort blad og 2 numre af ”Slægten”. 50 kr. for et års abonnement på bladet alene (4 numre).

Girokort var indlagt i blad nr. 4 fra i fjor og bedes venligst betalt hurtigst muligt. Angiv venligst på girokortet medlemsnummeret, som står i adressefeltet på bladet mellem KHC og 000. For medlemmer ligger det mellem 1 og 600, for abonnenter fra 1000 og opefter.

EKSTRAARRANGEMENT

Onsdag den 18. april 2001 kl. 19.25 (dørene lukkes kl. 19.30!)

på *Frederiksberg Bibliotek*: Frederiksberg Biblioteks genealogiske samling.

Bibliotekets genealogiske samling er nu fuldstændig onlinekatalogiseret og søgbar på <http://www.fkb.dk> Bibliotekar Michael Bach fortæller om samlingen og viser nogle af de mere spændende ting ved et arrangement for foreningens medlemmer. Bagefter bliver der mulighed for at prøve online-søgning i samlingen under kyndig vejledning af Michael Bach og Erling Dujardin.

Antallet af deltagere er begrænset til 25 p.g.a. terminalantallet.

Erling Dujardin (tlf. 43 90 86 25)

Husk generalforsamlingen onsdag d. 14 marts kl.19.00.

Dagsorden iflg. lovene. På valg er Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Erling Dujardin, Peter Wodskou, Inger Lerche & suppleant Ruth Eløe.

Redaktionen meddeler

Redaktionen ønsker alle læsere et godt og lykkebringende nytår.

Vi har denne gang prøvet at gøre skriften mere læsbar ved at sætte størrelsen op. Det vil gøre det nemmere for mange ældre at læse. Det betyder dog også at indholdet er reduceret en lille smule. Vi vil meget gerne have Jeres respons på dette.

Samtidig vil vi undskylde, at der var sneget sig en forkert dato ind i ”Slægt & Stavn” nr. 4 år 2000, med hensyn til Gå-hjem-møde dato på Landsarkivet, vi beklager, at vi skrev d. 21. november kl. 15.00. Der skulle have stået onsdag den 22. november kl. 15.00.

Redaktionen

Omtale af ny bog

Over Øresund før broen

Svenskere på Københavns egnen i 300 år

Foreningen "Lokalhistoriske Arkiver i Storkøbenhavn" har i anledning af åbningen af Øresundsbroen udarbejdet en antologi, hvor man kan følge svenskernes færden i København, Frederiksberg og en række kommuner i Københavns Amt begyndende med de skånske flygtninge fra svenskekrigene i 1600-tallet og afsluttende med indkøbsturisterne på Dragørfærgen, der sluttede sin sidste tur i 1999.

Bogen, der indeholder 14 kapitler, er skrevet af arkivarer og andre interesserede med tilknytning til de lokalhistoriske arkiver og stadsarkiver i København, på Frederiksberg og i Københavns Amt. Den rummer en række selvstændige artikler, der belyser forskellige former og aspekter af svensk indvandring med et righoldigt billedmateriale. Kapitlerne starter tidsmæssigt i 1600-tallet og bevæger sig op til nutiden. Der er omtale af mange forskellige arkiver, som man får et godt indblik i. Der er en hel del statistiske oplysninger til belysning af forholdene, og der er en række noter og litteraturhenvisninger.

Indholdet omtaler 1. og 2. gangs indvandrere, deres køn, alder, opholdssteder, ligesom deres sociale forhold er beskrevet. Der omtales udstedelse af opholdsbøger til de svenske sæsonarbejdere, svenske arbejdere i danske fæsteprotokoller, Københavns Politis registerblade, rejsepas/returpas, om fattigvæsnet og om selvstændige. Generelt er det anvendte kildemateriale godt beskrevet.

For den, der ønsker eksakt viden om sin slægt, er der næppe meget at hente – men vel nok så meget giver den mulighed for inspiration og idegrundlag. For det er først og fremmest en velskreven tekst, hvor de svenske indvandrere primært kom i arbejde indenfor landbrug, gartneri, som tjenestefolk og industriarbejdere i den periode, de var her – for der var også dengang en livlig rejsen frem og tilbage – alt efter årstiden.

Bogen (303 sider), der koster kr. 150-, kan købes på lokalarkiverne.

Den store ildsvåde 1795

Byens brandvæsen var dårligt rustet til at bekæmpe branden i København for 200 år siden. Branden lagde store dele af middelalderbyen øde. Efter katastrofen blev alle hushjørnerne skåret af, så brandvæsnet for fremtiden kunne komme gennem de smalle gader. En arkitektonisk detalje, som stadig giver byen karakter.

De gamle havde før oplevet, at byen brændte, havde set flammerne æde sig ind i de smalle gader og springe fra hus til hus i det brandfarlige bindingsværk. De kunne fortælle om bygninger, der styrtede sammen, og kirketårne, der bragede ned som brændende fakler, mens Helligåndskirkens klokkespil lod en salme lyde. Hvor var den almægtige skaber, der lod dette ske?.

Dengang, i oktober 1728, havde det stormfulde efterårsvejr medvirket til, at en tredjedel af byen brændte. Denne gang, den 6. juni 1795 kl. 3 om eftermiddagen, en fredag, døde København under en hedeølge, da ilden pludselig slog op fra en bunke tømmer i den såkaldte Dellehave på Gammelholm lige bag den nuværende Holmens Kanal, hvortil flådens område dengang grænsede op. Til alt uheld var arbejderne gået hjem, og den øverstkommanderende, brandmajor J.P. Boye Junge, lå på landet på Gammel Kongevej. Mens et ridende bud sørgede for at give brandmajoren besked, kom både Holmens mandskab og brandvæsnet med udstyr, men de kunne intet stille op, da der manglede vand. Kostbar tid gik til spilde, mens de to parter skændtes om, hvem der skulle have overkommandoen. Rådsvildheden var stor, fordi ingen af de to chefer var til stede.

Ilden fik imens fat i en stor brændestabel og sendte en himmelhøj fakkellod op i luften. Gnisterne fløj omkring og antændte Magasinet, hvor sejldug, tjære og tovværk opbevarede. Omsider kom slukningsarbejdet dog i gang, og alt kunne endnu være reddet, da der pludselig ikke kom mere vand ud af slangerne. ”Da man så nærmere til”, fortalte brandmester Bech, ”havde sprøjterne, der holdt mellem Magasinet og Kanalen, skruet slangerne fra og var uden videre gået deres vej. Ikke langt fra ilden lå Gamle Dok med vand og to pumper. Men der var intet jernredskab derved. Der kom vel nogle matroser med pumpetøj. De prøvede det og gik med det igen. Det var alt for stort. Pumperne var ikke i gang, så længe jeg var på Holmen, og jeg kunne heller ikke få folk til at lange vand fra Parken op i sprøjten”.

I deres afmagt tømte folkene nu Magasinet for indhold og smed det hele ud på pramme i kanalen. Derved fik ilden fat både i Magasinet og i prammene. Som på en bro vandrede flammerne over kanalen og antændte huse og gårde i Nikolaj-kvarteret overfor.

To timer efter ildens opståen var fortovene så varme, at man ikke kunne træde på dem. En stærk sydøstlig vind førte den over mod Nikolaj Kirke, som ved 6-tiden stod i lys lue. Tårnet brændte og faldt ned i Store og Lille Kirkestræde samt Færgestræde, hvis bindingsværkshuse antændtes. At kirken kunne brænde chokerede mere end noget andet. Netop for at forhindre ulykken, som ramte den sidste middelalderlige kirke i København, var der indrettet et dybt bassin til omtrent 400 liter vand, som skulle aktiveres ved et trykværk med to sprøjter. I farens stund virkede de kunstfærdigt indrettede anordninger slet ikke. Ydermere begyndte folk i panik at tømme deres huse og spærre med vogne for sprøjterne. Da de tilmed smed deres ejendele på pramme ud i kanalen, løb ilden rask videre på disse ildbånd og bredte sig til Højbrostræde, Læderstræde og Amagertorv. At det lykkedes at redde den ene side af torvet gik ifølge et øjenvidne således til: En brav borger, som var i færd med at bjerge en af sine venners gods, opdagede, at ilden var ved at antænde renderne i købmand Taks Gård på den anden side. Han skreg om hjælp, men ingen brandfolk var til stede. Endelig fik han øje på en sprøjte. Han pumpede, men til ingen nytte, da der var hul på slangen. Gaden var fyldt med folk, som gerne ville hjælpe, og én råbte: "Her, tag min vante og stik den i hullet!" Han bandt nu yderligere sit eget tørklæde og andres halsklude omkring. Slangen gav nu vand og standsede ilden, hvorved Amagertorv og Helligejst blev reddet.

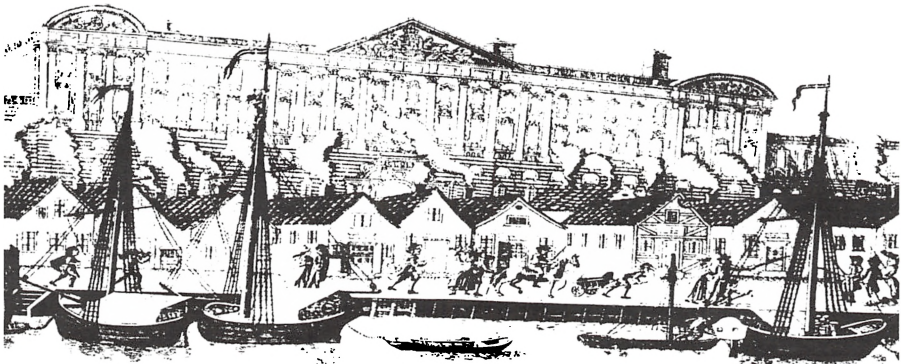
Ved 12-tiden om lørdagen var Vajsenhuset på Nytorv i fare. Forstanderen Jacob Gude fandt det bedst at evakuere børnene, som i spisestuen netop var i gang med smørrebrødet. En første praktisk tanke om, at de skulle slæbe deres krølhårsmadrasser med sig, lod han dog falde ved synet af de små blege væsener. Lærerne, som desuden fik ansvaret for sølvalterstagerne og kalken, drev dem af sted gennem den kaotiske by, som indesluttet bag volde kun tillod passage gennem byportene. Nørreport var spærret af vogne og husdyr, forvirringen var total. Høns løb skrukkende omkring mellem alles ben og lugtede brændt. De stakkels børn blev gennet videre og først lukket ud ved Østerport.

Men det var heller ikke et øjeblik for tidligt. Ilden i middelalderbyen sprang nu fra Brolæggerstræde til Rådhusstræde, og derpå til Nytorv og Gammeltorv med Rådhuset. Ved 5-tiden nedbrændte Vajsenhuset med krølhårsmadrasser og det

hele, hvorefter turen kom til Rådhuset, som for anden gang i århundredet nedbrændte til grunden. Det blev ikke mere genopført, men erstattedes af de nuværende Domhus på Nytorv.

Fra Vestergade til Larslejstræde, og videre langs Nørre – og Vestervold, som ilden nåede søndag morgen. Et øjenvidne fortalte, hvorledes man rakte vand i spande ved en rad af mennesker, tværs over Volden fra Stadsgraven, ”hvored enhver, høj og lav, ivrig teede sig virksomme, lige fra Kronprinsen til den ringeste borger i staden”. Her ved volden blev man endelig herre over ilden, hvis sorte vej kunne ses mellem Stranden og Strøget lige ned til Holmen. I et kaos af nedstyrtede mursten og løsrevne murstumper og ind imellem en mængde knejsende skorstenspiber sås røgdampe stige op af den ild, der nærdes i grunden af de i grus begravede bjælkestykker. Synet af ruinerne var malerisk, hvis blot man kunne glemme følgerne af den enorme ødelæggelse.

Ilden havde da varet over to døgn, 55 gader med 941 huse og gårde var ødelagt og over 6.000 mennesker var gjort husvilde. ”Det var trøstende, at den opkom om sommeren i den mildeste årstid, hvori naturen tog så mange husvilde i sit venlige skød”, skrev Oehlenschläger i sine erindringer. Året før var Christiansborg blevet ødelagt ved en storbrand. ”Det var ligesom om rigdom og pragt var forsvundne for at give armød og nøjsomhed rum. Mange af de husvilde søgte til slotsruinen, hvor en enkelt vinduesniche var nok med en smule tilklining og tilmuring at blive stue for en hel fattig familie”. På Slotsholmen byggedes desuden 83 barakker, en liden republik, som kaldes Frederikskolonien. Den stod indtil år 1800.

Samtidig med at slotsruinen gav ly til de brandlidte efter 1795, rejstes en barakby, "Frederiks koloni" på pladsen foran. Den ses på et stik af J.G. Friederich.

De mange øjenvidneberetninger fortæller intet om dødsfald i forbindelse med branden. Der var tid til at redde sig ud af husene. Katastrofen var i den henseende til at overse. I en syndflod af pjecer behandledes branden, dens årsager og brandvæsenets indsats, men forsøg på at anklage brandmajor Junge for uduelighed faldt til jorden. Han havde gjort sin pligt. Mere hårdnakket var et rygte om, at den engelske statschef William Pitt som et led i chikanen mod den danske handel havde ladet branden påsætte. En absurd påstand måske, men her i landet tiltænkte man englænderne alt i de år, hvor konflikten seks år efter førte til Slaget på Rheden og senere – 1807 – bombardement af København..

Genopbygningsarbejdet gik straks i gang og var i løbet af ganske få år i alt væsentligt tilendebragt. Byplanen forblev næsten uændret. Gammel- og Nytorv blev til en plads. Højbroplads åbnede til et smukt kik mod slotspladsen og kanalerne. Da kongen afgav en strimmel af Kongens Have, opstod Kronprinsessegade. Grundene blev større, gaderne udvidedes, hvor begge sider var væk. Og der forlangtes et bestemt forhold mellem gadernes bredde og husenes højde. Glatte pudsede facader, klassicistiske friser, et harmonisk forhold mellem vinduers størrelse og placering og nu og da en mæanderbort mellem to etager, det blev den ny elegante byggestil efter 1795.

For at forhindre omfanget af en eventuel ny bybrand bestemtes det af hensyn til brandvæsenets manøvrer muligheder at afskære hjørnerne på husene. Herved blev hvert kryds i virkeligheden en lille ottekantet plads. I det nyligt renoverede såkaldte Majonæsekvarter er det en særlig fornøjelse at nyde detaljerne og samtidig konstatere hvilken harmoni, der voksede ud af kravene om ensartethed.

Kun én ruin fik lov at stå tilbage i mere end 100 år: Nikolajs kullede kirketårn. Det blev til gengæld sammen med den ufuldendte Marmorkirke den romantiske tidsalders yndlingsmotiv, som guldaldermalere fra Eckersberg til Fattig-Holm har foreviget. På pladsen omkring tårnet blev der fra 1810 indrettet slagterboder. De fik kælenavnet Maven. Den 22-årige H.C. Andersen kunne fra sin studenterrybel under taget i Vingårdsstræde kikke lige ned på ruinens landlige idyl. Stanken talte ingen om. Den kunne jo heller ikke lugtes på billederne. Branden fornyede således København, men byen forblev dog sig selv. Det er en lykke at fastslå, hvor katastrofen og dens tragedier i dag er historie.

En skoleholderslægt.

En dag dumpede der et brev ind af min brevkasse, det var et brev fra en bekendt til en meget god veninde jeg har, der bor i U.S.A.. Han bad mig hjælpe ham med at finde hans danske forfædre, som han forgæves havde søgt efter. Deres slægtsnavn var Seierup og skulle komme fra Rudkøbing og Stenstrup på Sydfyn, der var ingen oplysning om, hvilken profession disse personer havde, så jeg gik ud fra at det var ganske almindelige bondefamilier, som største delen af Danmarks befolkning var i ældre tid. Da jeg imidlertid var travlt optaget med forberedelsen af efterårets aftenskoleundervisning, som snart skulle begynde, og andre ting, ringede jeg til min veninde og bad hende sige til sin bekendt, at jeg nok skulle prøve at hjælpe ham, men det blev ikke den første måned eller to. Hun lovede at give beskeden videre.

Et par dage efter var jeg inde på Frederiksberg Bibliotek for at finde noget materiale om skoleholdere, som jeg skulle bruge. Skoleholdere kan være meget svære at følge, da de tit flytter langt omkring, og Danmark har over 2000 kirkesogne, så der er mange steder at lede. Jeg sad og læste i en bog fra Skaarup Seminarium på Sydfyn, da jeg pludselig stødte på navnet Seierup blandt de nyuddannede lærere. Jeg kom i tanke om navnet i brevet derhjemme og tog derfor en fotokopi af siden i bogen og puttede den i min taske. Derefter fortsatte jeg mit arbejde.

Om eftermiddagen tog jeg ind på Rigsarkivet for at fortsætte den opgave, jeg var i gang med om skoleholderne i Skaarup. Jeg tog folketællingen fra 1845 frem og slog op på Skaarup sogn, men kunne ikke rigtig finde det jeg søgte, derfor så jeg øverst på siden for at se, om jeg nu havde slået op på det rigtige sted i bogen, det havde jeg ikke, jeg havde slået op på Stenstrup sogn, som kom lige efter det sogn, jeg skulle bruge. Igen kom tanken til mig "Ja men det var jo det sogn, som manden i brevet derhjemme skulle bruge". Som medlem af mormonkirken ved jeg, at vi får utrolig meget hjælp til at finde navnene på de forfædre, som virkelig venter på, at der skal blive gjort arbejde for dem, så derfor sagde jeg til mig selv: "Ja så lad mig da lige se, om der skulle være nogen familie Seierup her" og ganske rigtig her i Stenstrup sogn fandt jeg een familie ved navn Seierup. Her var faderen også skoleholder, så jeg tog i min taske efter fotokopien, som jeg havde taget om formiddagen på Frederiksberg Bibliotek, og ganske rigtig, det var den samme person.

I folketællingen kunne hele familie aflæses: Far, mor og 7 børn. Den ældste søn

var 19 år og de 2 næste et par tvillinger på 17 år - en dreng og en pige - derefter 4 yngre børn. Ud for de 3 ældste børn stod, tydeligt understreget "Er forstanden berøvet fra fødselen".

Det gjorde et stort indtryk på mig, tænk at få 3 åndssvage børn, evnesvage som vi i dag siger, det var hendes første børn, og heraf var de 2 endda tvillinger og tilmed beholde dem hjemme og opdrage dem sammen med de yngre søskende. Den hustru og mor må have været en helt speciel kvinde. Jeg kunne næsten ikke vente til jeg kom hjem for at se, om denne familie var den samme familie, som manden i brevet derhjemme bad om. Ganske rigtig, det var den rigtige familie, som jeg to gange i løbet af 1 dag var "stødt på". Jeg forstod nu, at jeg på en eller anden måde måtte omprioritere mine opgaver, så jeg fik tid til at finde denne slægt.

Et par dage senere tog jeg derfor på Rigsarkivet igen for at starte den egentlige eftersøgning af denne slægtslinie. Det gik i begyndelsen også fint, men nåede så til den yngste generation af Seierup familien. Faderen var også her skolelærer og flyttede rundt efter alle kunstens regler. Hans 6 første børn var født 5 forskellige steder. På et tidspunkt fik jeg den tanke, gad vide hvor rigtigt det materiale egentlig er, det man læser i de færdigtrykte bøger? I fotokopien jeg havde taget stod, at faderen var død i 1856, så jeg prøvede at slå dette op. Det var ikke rigtigt, så jeg gav mig til at lede under "de døde mænd", for at finde den rigtige dødsdato, dette er ikke en dato som er nødvendig for det genealogiske arbejde, men jeg følte alligevel at jeg skulle gøre det. Pludselig stødte jeg (her blandt de døde mænd) på en lille pige der var død 1 1/2 år gammel, også med efternavnet Seierup. Ved hende stod: "Indført her ved en fejltagelse, men forresten født i København" og så hendes forældres navne. Det viste sig at være en datter til den yngste skolelærer Seierup, som havde fået sine første 6 børn rundt omkring på Sydbyn. Denne lille datter havde jeg aldrig fundet, hvis ikke hun var blevet indført her ved en "fejltagelse" under døde mænd. Ingen ville have tænkt på, at familien også havde været en tur i København.

Jeg fandt efterhånden mere og mere af slægten, men den yngste skolelærer blev ved at drille mig, jeg havde fundet 6 børn til ham. De to yngste var født i Rudkøbing. Hans hustru var kun 27 år, så jeg følte meget, at der var flere børn til denne familie. Jeg prøvede at følge andre grene af familien for at se, om han skulle dukke op som fadder til nogen af sine søskendes børns dåb, men intet gav resultat. At finde, hvor en dansk familie flytter hen efter 1870, kan være næsten håbløst, og denne mand var tillige med skolelærer, så han kunne være flyttet til hvilket som helst af Danmarks ca. 2000 sogne. Jeg kunne begynde at læse Bisparkivernes ansøgninger fra skolelærere igennem,

men dette kunne blive et fuldtidsjob de næste 2 til 3 måneder, og så megen tid kunne jeg ikke afse til denne opgave.

Jeg fik så den indskydelse, at jeg kunne prøve at se, om der stadig fandtes nogen ved navn Seierup i Danmark. Den eneste telefonbog jeg havde herhjemme - udover Københavnerbøgerne - var en gammel bog fra Odense området. Den havde vi beholdt, da vi tømte min svigermoders lejlighed efter hendes død. I denne slog jeg op, og der var en eneste person med efternavnet Seierup. Jeg ringede nummeret op, det var en gammel mand på ca. 80 år. Jeg spurgte ham da, om han kendte noget til en skolelærerslægt Seierup og nævnte nogle af de navne jeg havde fundet.

"Ja det gjorde han da rigtig nok, den ene var hans farfar og den anden hans oldefar, han kunne fortælle mig en del historie om familien, og at familien var flyttet fra Rudkøbing og helt op til Nøvling sogn i Nordjylland, og her var resten af børneflokken blevet født. Jeg havde jo de 6 første, men han sagde, at der i alt skulle være 14 børn i denne familie. Han fortalte endvidere at alle de ældste børn i familien var udvandrede, og kun hans fader og en yngre søster var blevet tilbage i Danmark, så der var ikke mange til at videreføre slægtsnavnet. Tænk at kunne slå op i en tilfældig telefonbog og finde en efterkommer ud af Danmarks lidt over 5 millioner mennesker, det syntes jeg er en fantastisk oplevelse, en af de specielle oplevelser, som vi slægtsforskere oplever, og som giver os lysten til at arbejde videre med det genealogiske arbejde.

Næste dag var jeg på arkivet og fandt de sidste 8 børn født i Nøvling sogn, de 6 af disse var døde inden de blev 2 år. I alt fødte denne kvinde 14 børn og mistede de 7 som små. Jeg har selv prøvet at miste et lille barnebarn ved vuggedøden og ved, at det at miste et lille barn aldrig kan blive en rutine for en familie, og derfor tænker jeg tit på, hvordan de mennesker dengang har kunnet klare hverdagen, med al dens modgang og medgang. Ved at lave slægtsforskning og lære om hvordan vore forfædre har levet, opdager man hvor godt vi har det i vor moderne tid og især her i vort lille "smørhul" Danmark.

Anna Margrethe Krogh-Thomsen.

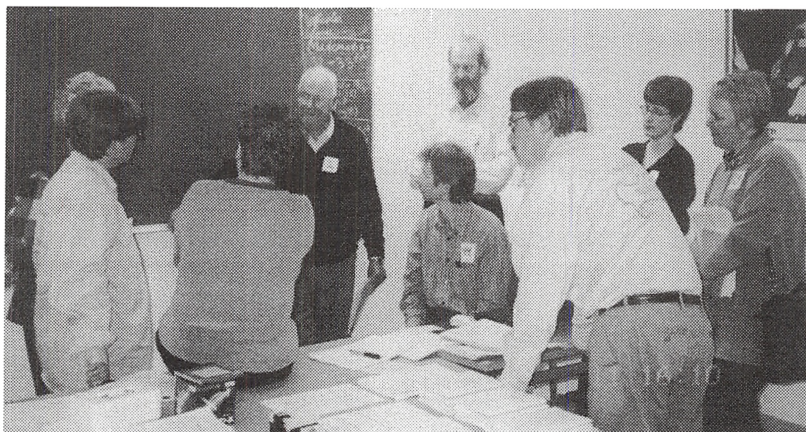
DANSK/SVENSK ANEBYTTERTRÆF I HERLEV

Lørdag den 11. november 2000 holdt vores forening dansk/svensk anebyttertræf. Dette blev holdt i nogle dejlige lokaler i Herlev Privatskole. Der var tilmeldt 45 deltagere. Vores venskabsby Malmö deltog, desuden kom der også deltagere fra Blekinge Släktforskarforening.

Dagen startede med morgenkaffe, hvorunder vores formand Anna Margrethe Krogh-Thomsen bød velkommen. Vore gæstestillere Whilly Roos fra Sverige og Mariia Mähler fra SVAR (Svensk arkiv information) samt Blekinge Släktforskarforening og Malmö Släktforskarforening præsenterede sig og fortalte om, hvad de havde at byde på.

Herefter fortalte Charlotte Jensen fra Landsarkivet på sin sædvanlige friske måde om slægtsforskning på tværs af sundet. Hun er altid god.

Så var der klar til anebytning. Snakken gik bordene imellem. Om nogen fandt nogle aner, er jeg ikke klar over. Selv fandt jeg ingen, men jeg havde en dejlig dag, hvor jeg talte med en masse mennesker, som er ramt af samme bacille som mig selv "slægtsforskning". Den er farlig, man bliver aldrig kureret for den sygdom.

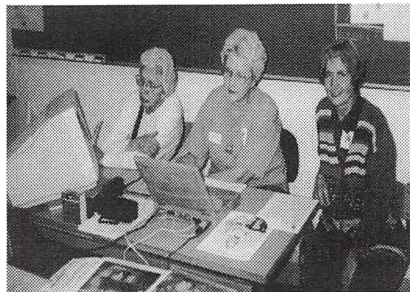
Inden man så sig om, var det tid til frokost/lunch. Sikken en **FROKOST!** Tre stykker højt belagt smørrebrød. Det var meget flot.

Anna Margrethe viste billedbehandling og slægtsprogrammet Ancestral Quest.

Blekinge havde en masse godt materiale med, hvor man – hvis man var heldig – kunne finde nogle aner.

Malmö havde materiale med fra DIS-Sverige og fra deres egen forening samt fra Kristianstads Släktforskarforening.

Desuden havde SVAR en stand med en masse gode bøger til salg.

Dagen fløj af sted og eftermiddagskaffen kom på bordet, hvorefter det var tid til at tage hjem.

Blekinge Släktforskarforening er meget interesseret i at lave et træf eventuelt til næste år.

De fem arrangører Axel Hvidfeldt, Georg Agerby, Ove Dahl, Peter Wodskou og Gitte Bergendorff Høstbo skal have tak for det

kæmpestore arbejde, de har lagt i træffet. Det var bare godt alt sammen.
KANONGODT.

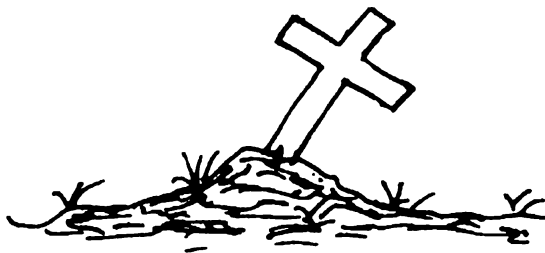
Gyda Mølsted

ARVINGER SØGES:

Er du en efterkommer af, eller en nær slægtning til skolelærer i København, Peter Hansen Blangs * 1841 i Ullerup + 1912 i København, eller hans hustru Harriet Elisabeth Petersen * 1860 i København + 1890 sst. De havde ihvertfald én arving, datteren Harriet Johanne Sofie Amalie Blangs * 1889 i København, gift med Christian Lundsgaard Kjær * 1891 i Gellerup. Disse havde en søn Viggo Lundsgård Kjær * 1919 i København.

Jeg er kommet i besiddelse af et meget fornemt fotoalbum anlagt af Harriet Kjær, født Blangs, som indeholder mange af hendes aner og slægtninge. Albummet overdrages til en, der kan dokumentere sit slægtskab til nævnte.

EN MORDSAG I SVERIGE FOR GODT 250 ÅR SIDEN

Mange slægtsforskere bliver forfærdede, når de opdager, at der blandt deres aner findes en forbryder. Det kan ende med, at de helt opgiver at forske videre.

En god slægtsforskerveninde i Sverige fandt en morder i sin mands slægt. Hendes mand og jeg er i slægt bagud i tiden, så morderen var også i min slægt. Hun sendte hele sagen til mig. Jeg var meget begejstret. Det gav da kød på anen.

Her vil jeg fortælle om mordsagen:

I 1755 boede Nils Nilsson i Norra Böringe i Malmöhus län. Han havde indledt et forhold til sin tjenestepige, som hed Elisabet Andersdotter. Som følge heraf ville han gerne af med sin hustru Mätta Bengtsdotter. De havde i lang tid levet meget dårligt sammen. Hun var 12 år ældre end ham, og han ville gerne have en yngre hustru.

Omkring juletid havde Nils på en rejse til Malmö købt noget mercurium (kviksølv). Da man på apoteket spurgte, hvad han skulle bruge dette til, oplyste han, at han skulle udrydde rotter på sin gård.

Søndagen den 2. februar 1755 havde Nils Nilsson og hans hustru været til et gravøl. Da de kom hjem derfra, blev hustruen meget syg, og var syg hele ugen. Hun klagede over, at have værk i hele kroppen og følte, at kræfterne ville forlade hende. Om torsdagen tilberedte tjenestepigen Elisabet Andersdotter på madmoder Mättas ønske en tallerken "sødgrød og mælk" til hende, hvilket hun

spiste det meste af. Mätta fik da en lille hvid bid i munden af noget, som lignede en kalkstump eller vægmaling. Hun undrede sig over, hvad det kunne være. Elisabet svarede, at det var ”ler”. Manden ville hente præsten til hende for at hun kunne få nadveren, men Mätta nægtede. Præsten blev alligevel tilkaldt og gav hende fredag eftermiddag nadveren, da var hun meget syg.

Hun døde tirsdag nat efter voldsomme smerter. Hun havde beklaget sig til flere forskellige personer, at hendes mand ville af med hende.

Mätta var klar over, at hendes mand levede i utugt med deres tjenestepige. Grøden, som Elisabet serverede for sin madmoder, havde hun og husbonden Nils forgiftet med ”mercurium”.

Nils Nilsson og Elisabet Andersdotter blev indstævnet til Wemmenhøgs Härads Urtima Tingsrätt den 24. februar 1755 anklaget for at have forgiftet Mätta Bengtsdotter. De nægtede hårdnakket anklagerne. Derefter blev de sendt i forvaring i en celle forsynet med gitter i kælderens til Anderslövs gæstgivergård.

Det blev bestemt, at de skulle holdes fængslet, og at man skulle udføre obduktion på afdøde. Denne blev udført den 25. februar af feltskær Johan Westerberg, som afgav en attest på, at hustruen var død af gift, men at hun havde været indvortes syg i længere tid.

Ved Vemmenhøgs häradsrät den 26. februar erkendte Nils Nilsson og pigen Elisabet Andersdotter deres forbrydelse. Derfor dømtes Nils Nilsson at miste højre hånd, halshugges og lægges på stejle. Tjenestepigen Elisabet Andersdotter dømtes at miste højre hånd, halshugges og brændes på bålet. De erkendte endvidere, at de havde haft kønslig omgang med hinanden.

Dommen blev afsagt den 27. februar ved Vemmenhøgs Härads Tingsrätt og samme dag blev Nils og Elisabet indsendt til slottet i Malmö til forvaring. Tingsretten havde imidlertid ikke beføjelse til at udfærdige dødsdomme, hvorfor magistraten i Malmö i marts måned tilskrev Kongelige Majestæts og Giötha Hofrätt i Jönköping en anmodning om, at dommen skulle stadsfæstes dér, hvilket skete den 25. marts 1755.

Den 21. april anmodede magistraten i Malmö kronebefalingsmanden Aspelin om at sørge for, at skarpretteren i Christianstads Len skulle forrette eksekutionen.

Brev afgik samme dag til præsteskabet i Börringe, at dommen skulle forkyndes

på Kirkebakken.

Den 14. maj skrev magistraten til landshøvding baron Barnekow i Christianstad vedrørende datoen for dødsdommens iværksættelse. De fik svar den 24. maj, at skarpretter Müller ville indfinde sig på henrettelsespladsen i Tullstorp i Vemmenhøgs herred den 6. juni 1755. Samme dag blev dommen fuldbyrdet.

Ak ja, det var en trist historie, men det blev værre for mig. For et par måneder siden fortalte min gode veninde mig, at hun desværre var ”gået i et forkert spor”. Det betød, at Nils Nilsson slet ikke var min ane.

Min veninde er en meget dygtig og erfaren slægtsforsker. Selv for hende kan det ”gå galt”.

Gyda Molsted

ANETAVLEN

www.anetavlen.dk

Her er lidt nyt om, hvad der sker på Anetavlen. Mange indlæg har rundet Anetavlen - lidt over 200 siden 10 oktober 2000, men der er plads til mange flere gode indlæg endnu. Der er mange gode diskussioner bla. nedenstående som er en trist mordsag om en dansk pige, som kom uheldigt af dage i Helsingborg. Indlægget er skrevet af svenskeren Glenn Larry Andersson og lyder: (Indlægget her er ikke oversat eller redigeret).

”Svensk lokalhistoriker, der er i gang med at skrive en bog om gamle kriminalhistorier fra Helsingborg, søger opgifter om og fotografier på Dagmar Kofoed, født i Fredrikssund på Sjælland den 6/3 1887, myrdet i Helsingborg den 8/2 1908. Fader: Christian Valdemar Kofoed. Moder: Petrea Beck(?). Dagmar Kofoed var prostitueret i København; var bl a hættet i København i august 1907 och sat på Vestre Hospital til december samme år. Familien flyttet allerede tidlig til Frederiksberg. I december 1906 sangerinne hos Lorry Feilbergs varietéer i København. Begravet på Vestre Kirkegård i København. Desværre findes der ikke i det svenske eller danske politiets arkiver nogle fotografier på Dagmar Kofoed, og jeg har prøvet alt undtagen at ta kontakt med efterlevende. Hvis der finnes nogen der er slægt med eller børn til hendes søster Kristina Magdalena Kofoed, gift Jensen, eller hendes bror, bogholder Jens Kasper Kofoed, så vil jeg gerne få kontakt.”

Jan Hostbo

FLUGTEN TIL AMERIKA

Nej, det er ikke en bogtitel. Jeg har valgt det som overskrift til et brev, jeg stødte på i bogen **Emigrantforska**.

Brevet er skrevet af J. A. Björklund i Ahlsborg, Vetlanda. Det fremgår imidlertid af den ledsagende kommentar, at han har haft travlt med at skjule sin identitet: En nøjere efterforskning viser, at han hed J. A. Johansson og boede på husmandsstedet Björklund. I Ahlsborg boede hans mor, som var flyttet dertil fra Björklund.

Johansson var blevet enkemand med 4 børn i 1882 og giftede sig igen året efter. Hans nye kone måtte ikke kende hans planer om at emigrere til Amerika, for hun skulle ikke med.

Brevet ligger i Bröderna Larssons arkiv – et enestående privatarkiv fra en formidlingsagent, som var autoriseret til at sælge billetter til svenske emigranter. Arkivet befinder sig nu i Göteborg. Brevet er selvfølgelig på svensk (med den gamle retskrivning, som gjaldt dengang), men mon ikke det er forståeligt alligevel? Her er imidlertid lidt glosehjælp: *betyg* = skudsmål, *råkade för* = faldt i hænderne på og *ihop* = sammen. *Beskedlig* = rar, skikkelig. *Beväringssynglingar* = unge værnepligtige, *slarvig* = uordentlig, rodet og *prestbetyg* = flytteattest fra præsten.

Ahsborg Den 18. april 1885.

H.H. August Larsson

Efter som jag läsit i tidningen svenska posten att man kan resa Malmö vägen åt Amerika och intet behöfver något prestbetyg så vill jag taga mig friheten at fråga Herr Larsson om jag kommer öfver den vägen åt Malmö och sedan åt Amerika utan något betyg, jag skall emellertid tala om mit förhållande for Agenten att jag är gifter och jag råkade för en sådan förfärlig menniska så jag kan intet på vilkor lefva ihop med henne längre. Det er presis omöjligt för mig och som jag ämnar resa til Amerika för att slippa henne så är det omöjligt för mig att få ut något prestbetyg hos Presten för jag har varit och försökt men jag får intet ut för hon lägger sig emot att snälle beskedlige Agent hjelp mig öfver så är han mycket snäll och var snäll och låt mig äfven veta hvad priserna äro hvad koster det från Malmö och til Nevvord dito från Nyverk och till Sekago dito från Sekago til Michigan och Sjemnat äfven hvar snäll och ge mig upplysning om det

billigaste emeden här är många bevaringsynglingar som ämnar resa i vår, sjå nu åter igen en annan sak jag har fåt biljett ifrån Amerika och den biljetten är stäld på Hvita Stjernlinjen och galler ifrån Göteborg til Michigan i Amerika men si den vägen kommer man intet utan prestbetyg, och det får jag inget utaf presten – agenten for Hvita Stjernslinjen är herr C. W. Hällström. Så den vägen är jag stängd, nu vill jag bedja om det fins någon möjlig mån å kunna få byta ut denna biljet å resa åt Malmö på denne biljet käre snälle agent om det är möjligt så hjelp mig att jag kunde få resa den vägen på biljetten om jag rätt skal betala litet med bara det ginge skulle jag gerna göra om jag intet kunde komma så långt in i Amerika på honom så skulle jag gerna betala det som kan rästa bare jag får fara och om det är så att inte Herr Larsson kan hjelpa mig på sin linie så hvar god och gif mig upplysning på om det är någon annan Agent i Malmö som kan hjelpa mig på biljetten men hvar snäll Herr Larsson om det är möjligt å hjelp mig jag skall betala å Gud hjelper honom igen om han hjelper mig nu snälle Agent gör det är han snäll.

Jag får nu afsluta mina slafviga rador och bedja om ursåkt för jag har tagit dristigheten till hvar god och ge mig upplysning och svar med första omgående post så är ni mycket snäll så jag får veta hur det går, men snälla Agent, hjelp mig om det är möjligt så är han snäll så skulle jag blifva riktigt glad och så skrif med när jag finge resa, ja snälle Agent hvar god och uppfyll min begäran så är han riktigt snäller, beder Wänligen

J. A. Björklung, Ahlsborg, Hvetlanda

Här medföljer ett frimärke, skrif så snart han får dette brev, så är Agenten snäller.

Der er efterfølgende forsket videre i husforhørslængderne, og derved er det afsløret, at han aldrig kom af sted til Amerika. Tværtimod fik han yderligere fire børn med sin nye hustru! Så enten har han affundet sig med sin skæbne eller med sin nye hustru.

Men agenten måtte også tage stilling til andre problemer med amerikarejsende kunder. I samme arkiv findes et brev fra Carl Newbloms bror i Sverige. Carl har fra Minnesota købt en billet hos Brøderna Larsson til jomfru Ida Nilsson fra Tingås mod et ægteskabsløfte.

Ida Nilsson vil også meget gerne bruge billetten til at rejse til Amerika, men hun vil have sin forlovede med – og det er **ikke** Carl Newblom. Carls bror kender endda afrejsedatoen fra Malmö, men i dette tilfælde kender vi ikke udgangen på historien.

Tema: Slesvig

Sidste år var foreningen repræsenteret ved et temamøde omkring slægtsforskning i Slesvig. Dette forum blev videreført over for foreningens medlemmer med Lars N. Henningsens foredrag i Januar måned år 2001.

Samme Lars N. Henningsen leder Arkivet ved dansk Centralbibliotek i Sydslesvig, som fungerer som en slags tysk supplement til landsarkivet i Aabenraa. Man kan læse mere om arkivets samlinger på hjemmesiden <http://www.debib/dcb/Arkivet/DEFAULT:HTM>

Imidlertid er der også blevet indkøbt en del guider til arkivets samlinger og områdets historie i det hele taget, og de vil efter registrering indgå i foreningens bibliotek. Skulle man således efter foredraget ønske at give sig i kast med Sydslesvig, kan man muligvis gøre det lettere for sig selv ved brug af en eller flere af disse bøger.

Arkivregistrarer

Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. En oversigt

1999 (Lars N. Henningsen)

En registrant over de fem vigtigste arkivgrupperes indhold: Personarkiver, foreningsarkiver, kirkearkiver, institutionsarkiver og erhvervsarkiver. Bogen registrerer tidsrummet og redegør kort for indholdet. Fælles for arkivalierne er, at de er afleveret af danske syd for grænsen. Der er stikordsregister til emnerne.

Danske kirkebøger i Sydslesvig 1993. (Lars N. Henningsen)

Arkivalier fra Dansk Kirke I Sydslesvig afleveres til Arkivet ved dansk Centralbibliotek for Sydslesvig I Flensburg. Her har man dels kirkebøger, dels menighedsråds- og præstearkiver. Fortegnelsen er en registrant over kirkebøgerne i arkivet, *suppleret med det, der ligger ved embederne*. Nok så spændende er imidlertid afsnittet om grænselandets kirkehistorie før 1864 og efter 1920, hvor man alene af kirkebøgerne kan aflæse de skiftende politiske vinde. For lokalhistorisk interesserede findes der korte oversigter over et præstedistrikts historie med præstelister.

Ønsker man kun en registrant over kirkearkivernes indhold, er man imidlertid bedre hjulpet med en øverste bog i oversigten. Men deri mangler historiedelen.

Områdets Historie (Topografi)

Register til Sønderjyske Årbøger 1889-1988 1989. (Børge N. Barløse)
Årbøgernes indhold er registreret på stednavne, personnavne og grovinddelte emneområder. Desuden er der et register over bidragyderne i de 100 år.

Tre gottorpske jordebøger 1607-13 1995. (Peter Kr. Iversen)
En trykt udgave af de håndskrevne jordebøger for Tønder, Løgumkloster og Aabenraa amter. Bind 1 rummer teksten, ordret afskrevet på tysk. Bind 2 rummer noter, ordforklaringer og navne- og stedregistre. Især ordforklaringerne kan være nyttige i andre sammenhænge, når man f. eks. Støder på fremmede ord i skifter, kontrakter, tingbøger m.m. (Der er også en ordliste i ”Slægtshistorie i Sønderjylland”, men ikke så detaljeret).

Revision over Gram og Nybøl godser 1761 1989. (Peter Kr. Iversen)
I 1760 døde grevinde Anna Sophia Schack. Hendes testamente bestemte, at der af hendes sjællandske godser samt Gram og Nybøl godser skulle oprettes et stamhus under hendes stedsøns søn. Men han kunne først overtage det, når godsernes gæld var betalt. Det fik godsets administratorer til at foretage en undersøgelse af undersåtternes formåen: Hver enkelt fæstebonde skulle derfor besvare 33 spørgsmål omkring navn og alder på husstanden, fæstebreve, boligens stand, hoveriarbejde, udbyttets størrelse, indbo m.v. Man får også oplysninger om livegne, som er bortrejst i 1761. Bogen opregner bolig for bolig svarene på de 33 spørgsmål og kan således supplere manglende folketællinger. Man får endvidere et øjebliksbillede af landbruget i området. Spørgeskemaerne blev tilmed fulgt op af syn på stedet.

Stater

Sønderjyske historikere efter 1864 1976. (Johan Hvidtfeldt m.fl.)
Biografier over amatører og faguddannede døde før 1974, som har gjort en indsats over for sønderjysk historie for dansksindede. De pågældende har desuden tilknytning til landsdelen. Indførslerne henviser til yderligere litteratur om de pågældende.

Lærerstanden i Sønderjylland fra reformationen til 1864.

Personalhistoriske undersøgelser 1981. (Børge L. Barløse)

En ”stat” over lærere med virke i Holsten og Slesvig syd for den uværende grænse. De geografiske kriterier er afgørende, og derfor finder man her optegnet lærere, der har virket både i hertugelige og kongerigske dele, uanset hvor de er født. Alle lærere fra biskolelærere til latinskolelærere er medtaget, derfor har bogen også lokalhistorisk interesse. Den er opbygget dels som dansksprogede biografier med kildehenvisninger, dels som en oversigt over de enkelte skoler med lærerfortegnelser. Forarbejdet er hans afhandling ”Skolen i Sydslesvig indtil 1848” i Sønderjyske Årbøger fra 1959.

Kirkesogne

Church parishes in Schleswig-Holstein (Hans-Peter Voss)

Uden sammenhæng med bøgerne, men nok med forskning i området, vil jeg gøre opmærksom på hjemmesiden:

<http://www.genealogy-sh.de/E/church/>

hvor man kan finde adressen på kirkekontorerne i området, samt hvornår kirkebøgerne starter. Siden dækker forholdene før 1870 og medtager således den periode, hvor området hørte under Danmark.

Erling Dujardin

Ejendoms historie i Sønderjylland

Oversigt over retskredsene før 1884:

Frode Gribsvad og Johan Hvidfeldt: Landsarkivet for de sønderjyske landsdele. En oversigt (1944) (= Vejl. Arkivregistraturer VL) s. 200-216.

Fortegnelse over skyld- og panteprotokoller m.v.:

Nordslesvigske Retsbetjentarkiver. Foreløbig arkivfortegnelse udg. af Landsarkivet i Aabenraa 1976.

Fortegnelser over godsarkiver udg. af Landsarkivet i Aabenraa:

Gram og Nybol godser, 1976.

Sogård og Årtofte godser, 1976

De augustenburgske og gråstenske godser, 1978.

Mindre godsarkiver, 1996

Schackenburg godsarkiv, 1996

Sandbjerg- grevskabet Reventlow, 1998

Trykte jordebøger:

F. Falkenstjerne og Anna Hude: Sønderjyske Skatte- og jordebøger fra Reformationstiden (Kbh. 1895-99)

Peter Kr. Iversen (udg.): *Tre gottorpske jordebøger 1607-13* (1995)

- - - - : *Revision over Gram og Nybøl godser 1761* (1989)

Fortegnelser over præstearkiver, udg. af Landsarkivet i Aabenraa:

Nordslevigske præstearkiver - I. Tørning len provsti. (1974)

- - - - *II. Tønder provsti (1975)*

- - - - *III. Haderslev provsti (1975)*

- - - - *IV. Aabenraa provsti (1975)*

- - - - *V. Sønderborg provsti (1976)*

Fortegnelse over byarkiver:

De ældre nordslevigske byarkiver. *Foreløbig arkivfortegnelse udg. af Landsarkivet i Aabenraa.*

Lars N. Hemmingsen

Slægtsbogen

En amerikansk familie med det gode navn "Smith" var meget stolt af deres familie-historie. Deres forfædre var kommet til Amerika med selveste "Mayflower"!

Og disse "Pilgrims-fædres og -mødres" efterkommere talte senatorer, højesteretsdommere, Wall Street-finanstroldmænd og andre fremragende amerikanere.

De besluttede derfor at lade udarbejde en slægtsbog om denne fremragende slægt. Til at løse denne opgave engagerede de en dygtig og anerkendt forfatter.

Familien havde dog eet problem. Hvordan skulle man få omtalt en lidt speciel grandonkel, som var blevet henrettet i den elektriske stol.

Forfatteren forsikrede dem imidlertid om, at dét kapitel i familiekrøniken ville han være i stand til at håndtere med fornøden takt og diskretion.

Bogen udkom, og der kunne man om grandonkel George læse:

"George Smith junior fik sæde i en betydningsfuld offentlig institution, som arbejdede med anvendt elektronik. Hans placering var genstand for betydelig opmærksomhed, men han følte sig fastholdt i sin position med de stærkeste bånd. Hans pludselige død kom som et chok".

Ole Dahl

foreningen
Danmarks folkeminder
og slægtsforskerne

Hvordan blev årets og livets store fester fejret i de landsbyer, hvor dine aner levede ? Hvilke viser - om mord og kærlighed – nynnede piger og koner til arbejdet? Fandtes der sagn om trebenede harer, genfærd eller høje, der stod på gloende pæle? Har der været hellige træer eller kilder?

Alle disse ting kan du få svar på via Dansk Folkemindesamling, hvor masser af optegnelser om fortidens skik og brug er gemt for eftertiden. Det er også her, du kan være heldig at finde beskrivelser af dagligdagen, klædedragten, boligindretningen, kostvanerne m.m. Alt det, som du ellers kun finder i det sparsomme erindringsmateriale, der rammer ganske almindelige mennesker i 1800 tallet og begyndelsen af 1900 tallet.

Men folkeminder er ikke kun fortid. Også i dag arbejder folkemindesamlere på at samle og gemme nutidens kultur – til glæde for fremtidens brugere. Foreningen Danmarks Folkeminder er stedet for dig, hvis du er interesseret i hverdagsmenneskets kultur og traditioner; fortidens såvel som nutidens. Foreningen formidler både fortidige og nutidige folkeminder, og hjælper til med indsamling og dokumentation af vor tids folkelige kultur – fremtidens rødder, der sikkert også vil glæde morgendagens slægtsforskere!

Hvad får man som medlem?

Som medlem i foreningen ”Danmarks Folkeminder” får du medlemshæftet ”Folkeminder” tre gange om året. Her finde du spændende temaer om folkekultur i fortid og nutid. Der er naturligvis også nyt fra foreningen. De spørgelister, som hæfterne indeholde, kan også bruges som inspiration fx til at få slægtens ældre til at fortælle om traditioner. Årbogen ”Folk og Kultur” er på ca. 160 sider, og udsendes én gang årligt til alle medlemmer. Årbogen, der er udkommet siden 1972, indeholder forskellige artikler fra år til år.

Hvad koster det?

Medlemskab i foreningen Danmarks Folkeminder koster 165 kr. pr. år – dog 145 kr. for pensionister, arbejdsløse, og studerende. Kunne du tænke dig at være medlem skriv da til:

**Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling, Chr.
Brygge 3, 1219 København K. Tlf. 3313 5800, Fax. 3313 5804,
www.folkeminder.dk**

Postbesørget blad.

Hvis De ikke har fået bladet omkring de nævnte terminer, bedes De rette henvendelse til Deres lokale postkontor.

Indholdsfortegnelse:	Side
Foreningsoversigt	2
Kontingent, generalforsamling og redaktionen meddeler	3
Over Øresund før broen, ny bog	4
Den store ildsvåde 1795	5 – 8
En Skoleholderslæggt	9 – 11
Dansk/Svensk anebyttetræf i Herlev	12 – 13
Arvinger søges	13
En mordsgag i Sverige for godt 250 år siden	14 – 16
Anetavlen	16
Flugten til Amerika	17 - 18
Tema: Slesvig	19 – 21
Ejendomshistorie i Sønderjylland	21 – 22
Slægtsbogen	22
Foreningen Danmarks folkeminder og slægtsforskere	23
Indholdsfortegnelse	24

Indhæftet i midten: Forårsudflugten d. 5/5 år 2001

Eftermiddage på Landsarkivet

Landsarkivet afholder gå-hjem-møder i 2001 på onsdage kl. 15.00. Møderne foregår på Hovedlæsesalen, der derfor lukker 1 time tidligere end normalt. Det koster ikke noget at deltage, og Landsarkivet giver en kop kaffe og lidt sødt. Tilmelding til arrangementerne kan ske fra 14 dage før arrangementet, hvor tilmeldingslister bliver fremlagt i vejledningsskranken.

OBS! Landsarkivet modtager **ikke** telefoniske eller elektroniske tilmeldinger.

Onsdag d. 7 marts

I forlængelse af efterårets arrangement om fængselsarkiverne kommer her et foredrag om nogle af de mange gode historier, som kan fortælles ud fra arkivalierne. Fængselsarkiverne rummer masser af historier og skæbner, der giver indblik i livet på 1800-årenes skyggeside. I dette foredrag møder du bl. a. Kyllinge-Søren, Mestertyven, Ole Kollerød, Boye og hans søster og flere andre af de personer, der levede en stor del af deres liv i arresthuse og celler. Hvordan formede dagligdagen sig for dem? v. *Charlotte S. H. Jensen*

Onsdag d. 21. marts:

Landsarkivets slægtshistoriske samlinger

På Landsarkivets hylder gemmer der sig et utal af små personarkiver, slægtshistoriske arkiver eller genealogiske samlinger. Det kan både være personarkiver i egentlig forstand, men der er også samlinger af slægtshistorisk materiale, der gør, at man ofte kan spare sig arbejdet med kirkebøger, lægdsruller og folketællinger; arbejdet er allerede gjort af andre - og ofte med gode, fyldige oplysninger i tilgift. Alle disse muligheder vil blive præsenteret i foredraget.

v. *Peter Wodskou*

Rigsarkivet:

Næste brugermøde er **torsdag d. 5 april 2001 kl. 15.30-17.00.**

Husk Rigsarkivet har oprydningssdag den første mandag i hvert kvartal. Bemærk at der på oprydningssdagene ikke er ekspedition af arkivalier fra magasinerne.